

Dragi gospod!

Rad bi vedel, kako daleč so zvezde in katero morje je najgloblje? Prosim Vas, povejte mi to, če Vam je znano!

S prijaznim pozdravom ostajam
Vaš vdani

Milan Prevec
v Škalah.

Odgovor:

Ljubi Milan!

Šmentana reč — dobro si me potipal! Čudno, da še ne vprašaš, koliko let, mesecev, dni in ur boš star! — No, v učeniških knjigah — ki sem jih moral vzeti na pomoč, da morem zadostiti Tvoji radovednosti — berem to-le: 1. Kako daleč so zvezde? Zrakoplovec, ki preleti 28 metrov v sekundi, bi priletel po petmesečnem neprestanem letu na mesec, dočim bi rabil na večernico 5800 let. Ako bi hotel posejti zlato sonce, bi moral leteti najmanj sedemnajsttisoč let. Svetlobni žarek ob hitrosti 30.000 metrov v sekundi bi prišel na sonce že v 8 in pol minute, na mesec že v 1 $\frac{1}{4}$ sekunde, v 4 urah na Neptun, ki je najbolj oddaljen planet od nas, ali šele čez 10.000 let na najsrajnejšo zvezdo Rimske ceste. Granata, izstreljena iz topa, bi zadela to zvezdo v Rimski cesti čez 3 do 4 milijarde let, na sonce bi padla čez 5 let, na mesec čez polpeti dan. Iz navedenih podatkov si je mogoče ustvariti približno sodbo, kako velikanske razdalje so v vsemirju. — 2. Katero morje je najgloblje? S tem vprašanjem se je dolgo pečal učeni svet, preden so dognali resnico. Danes je toliko gotovo, da ima največjo globino Veliki (Tih) ocean, ki meri na nekaterih mestih čez 8600 metrov; za njim pridejo na vrsto: Atlantski ocean, ki je globok čez 8340 metrov, Indijski ocean (6205 metrov), Severno ledeno morje (4845 metrov), Južno ledeno morje (3612 metrov), Sredozemsko morje (2000 metrov), Črno morje (2000 metrov), Egejsko morje (1000 metrov), Adrijansko morje (1000 metrov), Baltiško morje (400 metrov) in Severno morje (200 metrov). — Ti mi pa povej, kako visok je hrib Tičekaček in kako globoko je jezero aZibžaba, oba v deželi Pihpuh!

Cenjeni g. Doropoljski!

Ne ujezite se, če Vam zopet pišem. Z veseljem Vam naznanjam, da je prišel starejši brat podčastnik na 4 dnevni dopust. On je odlikovan, ker se je dostojno vedel proti južnemu sovražniku. Ob trgatvi pride mogoče oče na dopust. To nam bo veselo! Če privolite, Vam pošljem v kratkem času fotografijo od očeta in bratov vojakov.

Srčno Vas pozdravlja

Viljem Ogorelec
pri Sv. Barbari v Halozah.

Odgovor:

Ljubi Viljem!

Verjamem Ti, da si mi z veseljem poslal poročilo o dopustu starejšega brata. Dopust je bil sicer kratek, toda domovina rabi sedaj svoje junake v vojni službi. Ali je prišel tudi oče na dopust? Kako ga je preživel doma? In kako je uspela trgatva? Iz stavljenih vprašanj lahko razvidiš, da mi je všeč, ako se večkrat oglasiš. Fotografijo očeta in bratov mi le pošlji, da Tvoje najdražje pokažem svojim koticarjem!

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Danes Vam prvič pišem pismo. Naznanjam Vam, da hodim v šesti razred v Sp. Šiško. Za razrednika imam gospoda Ivana Petriča. V šoli se učimo mnogo koristnega za življenje. Nemščina mi gre bolj težko. Pa sčasoma se je bom že privadil. Najrajši se učim zgodovine in zemljepisja. Zgodovina je lep predmet. Iz čitanke se učimo mnogo lepih povesti, basni in pesmi. Moj oče dela pri gospodu Vodniku v Ljubljani, mati pa gospodinji doma. Doma pomagam materi pri delu.

Z odličnim spoštovanjem

Leopold Bonča,
učenc VI. razreda v Sp. Šiški.

Odgovor:

Ljubi Leopold!

Zgodovina je res lep prmet. Iz nje se učimo spoznavati dejanja idennehanja vsega

človeštva. To, kar beremo in čujemo lepega, si prisvojimo sami, a kar je grdega, tega se ogibljimo! Predvsem se pa učimo iz zgodovine ljubezni do naroda in domovine, ki bodi požrtvovalna in nesebična! Tako moramo posebno Slovenci ljubiti svoj narod in svojo domovino, da se dvigneta v mogočnosti in slavi! Kakšna je bila doslej naša zgodovina? Pesnik Simon Jenko pravi:

Bridka žalost me prešine,
ko se spomnim domovine,
vsemu svetu nepoznane,
od nikogar spoštovane!

Zato pa je dolžnost vseh zavednih Slovencev, da smo edini v ljubezni do svoje domovine, da delamo zanjo in ji služimo s čistimi nameni — kakor to delajo sedaj naši slovenski junaki na bojnih poljanah! Potem se uresničijo besede Simona Gregorčiča, ki pravi:

Le vstani, borni narod moj,
do danes v prah teptan!
Pepelni dan ni dan več tvoj,
tvoj je vstajenja dan!

Dragi gospod Doropoljski!

Pišem Vam že drugo pismo. Tukaj naj Vam popišem svoje življenje v letošnji pomladi! Imel sem se dobro, samo draginja je že pritiskala. Pomladansko soince je pripekalo. Travniki in gozdovi so ozeleneli. Drobni ptički so nas razveseljevali z lepim petjem. Večkrat sem zahajal v zeleni gozd. Tudi svoje prijatelje sem vabil, da so šli z menoj in se tam zabavali. Tako je minil dan. Ko se je mračilo, smo se vrnili veseli domov. — Po večerji grem k počitku. Zjutraj vstanem, se umijem, zajtrkujem in odidem v šolo. Tako mine dan za dnevom. In tako pretečejo dnevi mladosti. Tudi Vi mi odpisite, kako se kaj imate.

Pozdravlja Vas Vaš prijatelj

Ivan Germek,
učenc VI. raz. v Sp. Šiški.

Odgovor:

Ljubi Ivan!

Tudi naša narodna pesem lepo opisuje pomlad, rekoč:

Lepa si, pomlad zelena,
vsa lepo si razcvetena!

Ali pa tako:

Príroda je spala,
pa zopet je vstala,
in prišla je zala
pa ljuba pomlad.

Okrog veselice
nam delajo ptice,
in mlade cvetice
olepšajo vse!

In še naprej:

Gozdič je že zelen,
travnik je razcveten,
ptički pod nebom
veselo pojo!

In tako dalje . . . Slovenci imamo mnogo pesmi, ki opisujejo lepoto pomladi. Tem veselim glasom se pa časih pridružijo tudi žalostni; n. pr.:

Ko se drevje ozelenjuje,
fantom že napoveduje,
da je prišel tisti čas,
ko jih kliče vojne glas.

Bobni bodo ropotali,
nam krvavo pot kazali;
takrat, ti moj dragi dom,
zadnjič nate mislil bom!

Vse te in enake pesmi nam pričajo, da Slovenec rad prepeva ob veselih in žalostnih prilikah; pesem mu je spremljevalka od zibel do groba. Tudi Tebi naj bo!

—————

Kotičkove risbe.

A. F.: Iz tujine

—————

